

ІНСТРУКТИВНА КАРТА
для проведення практичного заняття
з анестезіології та реаніматології № 4
для IV курсу спеціалізація «сестринська справа»

1.Тема заняття: Гостра серцево-судинна недостатність. Шок.

2.Мета проведення заняття:

2.1 Після виконаної роботи студент повинен

знати:

1. Поняття про судинну недостатність: непритомність, колапс. Причини розвитку гострої судинної недостатності. Клінічні ознаки. Медсестринське обстеження та медсестринську діагностику. Невідкладну допомогу в разі непритомності та колапсу.
2. Гостре порушення кровообігу —шок. Класифікацію, причини виникнення, патогенез. Медсестринську діагностику.
3. Геморагічний шок: клінічні ознаки (медсестринське обстеження та медсестринську діагностику), класифікацію за ступенями тяжкості, невідкладну допомогу. Шоковий індекс Альговера.
4. Поняття про центральний венозний тиск та його клінічне значення. Про участь у катетеризації магістральних судин. Вимірювання центрального венозного тиску за допомогою апарата Вальдмана.
5. Плазмозамінні розчини. Розчини, що застосовуються для відновлення об'єму циркулюючої крові. Визначення групи крові та резус-фактора. Проведення проб групової та індивідуальної сумісності.
6. Травматичний шок: клінічні ознаки (медсестринське обстеження та медсестринську діагностику), невідкладну допомогу.
7. Методи визначення крововтрати.
8. Опіковий шок. Індекс Франка. Класифікацію за ступенями тяжкості. Медсестринське обстеження та медсестринську діагностику. Невідкладну допомогу.
9. Токсико-інфекційний шок: причини виникнення, клінічні ознаки (медсестринське обстеження та медсестринську діагностику), невідкладну допомогу.
10. Анафілактичний шок. Патогенез, клінічні варіанти перебігу (медсестринське обстеження та медсестринську діагностику), невідкладну допомогу.
11. Значення кислотно-основного стану (КОС) гомеостазу та механізми його підтримання. Типові порушення КОС та методи корекції їх. Особливості водно-електролітного обміну в дітей.
12. Проведення інтенсивної терапії пацієнтів з різними видами шоків станів. Медсестринське обстеження. Забезпечення догляду за такими

пацієнтами.

13. Реалізація плану медсестринських втручань, їхнє оцінювання та корекцію.

вміти:

1. Надати невідкладну допомогу в разі:
  - a) непритомності та колапсу;
  - b) геморагічного шоку;
  - c) травматичного шоку;
  - d) опікового шоку;
  - e) анафілактичного шоку;
  - f) токсико-інфекційного шоку.
2. Визначити шоківий індекс Альговера.
3. Визначити індекс Франка.
4. Ввести плазмозамінні розчини.
5. Виконати всі види маніпуляцій, передбачені для фаху “сестра медична”.

3. Матеріально-технічне оснащення робочого місця: алгоритми дій, стенди, таблиці, графи логічної структури, облікова документація, фантоми, маски, захисні окуляри, рукавички, індивідуальні рушники, фартухи, необхідний інструментарій, медикаментозні засоби та обладнання згідно алгоритмів, стерильний матеріал, дезінфікуючі розчини, лотки, тази, відра, контейнери для використаного матеріалу, інструментів, шприців, голки та ін., клейонки, пелюшки.

4. Інструктаж з техніки безпеки: первинний - проведений на I занятті, цільовий інструктаж.

5. Короткі відомості з теоретичної частини роботи:

1. Поняття про судинну недостатність: непритомність, колапс. Причини розвитку гострої судинної недостатності. Клінічні ознаки. Медсестринське обстеження та медсестринська діагностика. Невідкладна допомога в разі непритомності та колапсу.
2. Гостре порушення кровообігу —шок. Класифікація, причини виникнення, патогенез. Медсестринська діагностика.
3. Геморагічний шок: клінічні ознаки (медсестринське обстеження та медсестринська діагностика), класифікація за ступенями тяжкості, невідкладна допомога. Шоківий індекс Альдовера.
4. Поняття про центральний венозний тиск та його клінічне значення. Участь у катетеризації магістральних судин. Вимірювання центрального венозного тиску за допомогою апарата Вальдмана.
5. Плазмозамінні розчини. Розчини, що застосовуються для відновлення об'єму циркулюючої крові. Визначення групи крові та

- резус-фактора. Проведення проб групової та індивідуальної сумісності.
6. Травматичний шок: клінічні ознаки (медсестринське обстеження та медсестринська діагностика), невідкладна допомога.
  7. Методи визначення крововтрати.
  8. Опіковий шок. Індекс Франка. Класифікація за ступенями тяжкості. Медсестринське обстеження та медсестринська діагностика. Невідкладна допомога.
  9. Токсико-інфекційний шок: причини виникнення, клінічні ознаки (медсестринське обстеження та медсестринська діагностика), невідкладна допомога.
  10. Анафілактичний шок. Патогенез, клінічні варіанти перебігу (медсестринське обстеження та медсестринська діагностика), невідкладна допомога.
  11. Значення кислотно-основного стану (КОС) гомеостазу та механізми його підтримання. Типові порушення КОС та методи корекції їх. Особливості водно-електролітного обміну в дітей.
  12. Проведення інтенсивної терапії пацієнтів з різними видами шоків станів. Медсестринське обстеження. Забезпечення догляду за такими пацієнтами.
  13. Реалізація плану медсестринських втручань, їхнє оцінювання та корекція.

Питання для повторення:

1. Преагональний стан, термінальна пауза, агонія. Попередні ознаки зупинки кровообігу.
2. Клінічна та біологічна смерть. Ознаки. Медсестринська діагностика. Визначення ознак клінічної смерті. Медсестринське спостереження та медсестринська діагностика. Виконання лікарських призначень.
3. I етап серцево-легеневої та церебральної реанімації— елементарна підтримка життя. Відпрацювання техніки відновлення прохідності дихальних шляхів. Проведення серцево-легеневої реанімації одним і двома реаніматорами.
4. II етап відновлення кровообігу та дихання. Типи зупинки серця. Показання до дефібриляції. Підготовка дефібрилятора до роботи та проведення дефібриляції. Участь медсестри під час пункції серця.
5. Медикаментозна терапія. Виконання лікарських призначень на II етапі відновлення кровообігу та дихання. Препарати, що застосовуються на II етапі серцево-легеневої та церебральної реанімації. Оцінювання результатів медсестринських втручань та їхня корекція

6. III етап — тривала підтримка життя. Ускладнення, спричинені проведенням реанімаційних заходів. Профілактика та лікування постреанімаційної хвороби. Вирішення дійсних і супутніх проблем пацієнта. Етико-деонтологічні аспекти, пов'язані з діагнозом “смерть мозку”.
7. Безпека життєдіяльності в умовах повсякденного життя, у побуті, на виробництві. Гігієнічна характеристика умов праці та техніка безпеки, професійна безпека, охорона праці в галузі, протипожежна безпека під час проведення електрокардіографії, електрокардіостимуляції, електричної дефібриляції, роботи з балонами, наповненими газом тощо.

6.Зміст і послідовність виконання завдань:

1. Надання невідкладної допомоги в разі:
  - g) непритомності та колапсу;
  - h) геморагічного шоку;
  - i) травматичного шоку;
  - j) опікового шоку;
  - k) анафілактичного шоку;
  - l) токсико-інфекційного шоку.
2. Визначення шокowego індексу Альговера.
3. Визначення індексу Франка.
4. Введення плазмозамінних розчинів.
5. Виконання всіх видів маніпуляцій, передбачених для фаху “сестра медична”.

Усі алгоритми виконання практичних навичок законспектувати у щоденник.

7.Методичні рекомендації з виконання та оформлення:

Індивідуальні творчі завдання з даної теми:

1. Написати реферат або скласти бесіду .
2. Оформити презентацію.
3. Скласти три клінічні ситуаційні задачі та еталони відповідей до них.
4. Скласти 10 тестових завдань та еталони відповідей до них.
5. Скласти кросворд та оформити еталон відповіді до нього.
6. Скласти три німі графологічні схеми та еталони відповідей до них.

Виконати три різні творчі завдання із шести на вибір студента .

8.Рекомендована література:

Основна

А.А. Ілько *Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія: підручник.* — К.: Медицина. — 2014.

Канюк Й.І., Іванюшко В.Л. *Невідкладні стани.* — Львів: ТЗов “Діло” Лтд, 1998.

Л.Я.Ковальчук, В.В.Гнатів, М.Д.Бех, А.М.Панасюк *Анестезіологія, реанімація та інтенсивна терапія невідкладних станів: підручник.* — Тернопіль: «Укрмедкнига»— 2003.

Палій Л.В. *Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник.* — К.: Медицина. — 2011.

Медсестринство в хірургії: навч. посібник / М.Б. Шегедин, С.Ф. Шустакевич, В.С. Журомський. — К.: Медицина, 2008.

Чепкий Л.П., Новицька-Усенко Л.В., Ткаченко Р.О. *Анестезіологія та інтенсивна терапія.* — К.: Вища шк., 2003.

Додаткова

Медсестринство у внутрішній медицині: навч. посібник / М.Б. Шегедин, І.А. Шуляр, Л.М. Подносова, Л.П. Дацко, О.Т. Шавала. — К.: Медицина, 2009.

Медсестринство в педіатрії: посібник / М.Б. Шегедин, С.Д. Орібко, Г.І. Киричук, М.П. Середа та ін. — Вінниця: Нова книга, 2009.

Інформаційні ресурси

1. <http://mediclabcom.ua/index.php?newsid=18976>
2. http://knowledge.allbest.ru/psychology/2c0a65635a3ac68a4d43b88521306d27_0.html
3. www.meduniv.lviv.ua
4. www.ifnmu.edu.ua/images/Portal/
5. “Google”.
6. <http://svit.ukrinform.ua/population.php>
7. www.wikipedia.com
8. Old.udcc.ua/ukarilibrary/moro/1217
9. <http://svit.ukrinform.ua/population.php>
10. <http://ukrgazeta.plus.org.ua/article.php?id=404>
11. <http://readbookz.com/book/194/7349.html>
12. http://osvita.ua/school/lessons_summary/health/30847/

13. <http://yandex.ru/clck/jsredir?from=yandex.ua>
14. http://tfh.jsi.com/Resources/Docs/pp_pa_manual-ukr.pdf
15. uk.wikipedia.org/wiki/
16. <http://www.ukrreferat.com>
17. <http://uk.wikipedia.org>
18. <http://www.horting.org.ua/node/755>
19. <http://ua-referat.com>
20. <http://ua.textreferat.com/referat-15690-1.html>
21. www.br.com.ua
22. www.knmu.kharkov.ua
23. nmu.edu.ua/kaf44.php
24. <http://images.yandex.ua/yandsearch?text=%D0%9D%>

Інструктивна карта складена викладачем Т.В.Кравченко
Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії хірургічних дисциплін
Протокол № 1 від «4» вересня 2019 р.
Голова комісії Т.В.Кравченко